

**A GYŐRI CZUCZOR GERGELY
BENCÉS GIMNÁZIUM
JUBILEUMI ÉVKÖNYVE**

1626 — 1976

Közzéteszi: Bánhegyi Miksa igazgató
Kiadja: Czuczor Gergely Bencés Gimnázium, Győr, 1977.

HATÓSÁGOK

A Magyar Püspöki Kar rendelkezése szerint a katolikus iskolák a Katolikus Középiszkolai Főhatóság jogkörébe tartoznak.

A KKF elnöke dr. Lékai László bíboros, prímás, esztergomi érsek, tagjai az iskolákat fenntartó szerzetesrendek főnökei, előadója Kapuy Vítál főigazgató.

A győri Czuczor Gergely Bencés Gimnázium fenntartója a Pannonhalmi Szent Benedek-rend.

Rendfőnök dr. Szennay András főapát.

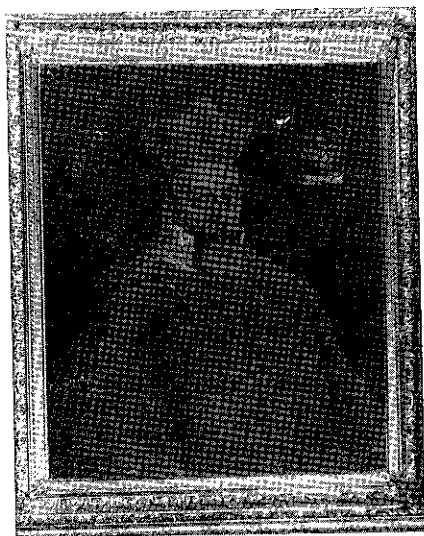
Az állami felügyeletet az Oktatásügyi Minisztérium a Győr-Sopron megyei Tanács Végrehajtó Bizottságának művelődésügyi osztálya által gyakorolja.

DALLOS MIKLÓS,
a gimnázium alapítója

SZÉCHENYI GYÖRGY,
a konviktus alapítója

PÁZMÁNY PÉTER,
a királyi engedély megszerzője

TARTALOM

Előszó: Dr. Szennay András főapát	7
I. A 350 éves győri bencés gimnázium. Dr. Jánosi Gyula	9
II. Gimnáziumunk mai élete. Bánhegyi Miksa igazgató	13
III. A jubileumi tanév 1975—76.	15
1. A tanév rövid története. Megemlékezés Szamosi Lászlóról	15
2. A vallásos és hazafias nevelés	16
3. A nevelőtestület tagjai, a hivatalsegédék	18
4. Szakkörök, tanulmányi versenyek	22
5. Ének — zene, sportkör	27
6. Kirándulások, rendkívüli tárgyak	30
7. Könyvtár, szertárak	31
8. A tanulók névjegyzéke, érettségi vizsgák, továbbtanulás, statisztikai adatok	33
9. Segélyezés, jutalmak, tanulószoba, externisták, diákotthon	47
IV. Az iskola kiemelkedő tanárai és tanítványai	50
Összeállította és kidolgozta a gimnázium tanárainak munkaközössége: Cziráki László, Danczi Villebald, Jánosi Gyula, Vidákovich Előd. A képeket Kühár Ede készítette.	
V. A jubileumi ünnepség terve	81
VI. Kulturális és művészeti értékeink	83

ELŐSZÓ

Gyorsan változó világunkban, amely nyitott és fogékony minden új iránt, nagyon jelentős feladatunk, hogy megbecsüljük múltunk haladó értékeit. „A hagyomány ébren tartása — írja Klaniczay Tibor (Gondolatok a nemzeti hagyományról, Kortárs 1974/5.) — mindig jelentős tényezője egy adott közösség belső kohéziójának. Így van ez egy család, egy falu, vagy város vagy intézmény esetében, s fokozottan érvényesül a társadalom, a nemzet életében. Nemzeti hagyományaink begyökereztetése mai közgondolkodásunkba az adott közösséget erősíti, a közösséghez tartozás tudatát fejleszti: ez a közösség pedig a szocialista magyar társadalom.” —

Ez a jubileumi évkönyv egy gazdag múltú gimnázium 350 éves történelmének haladó értékeire szeretné felhívni iskolánk mai és egykori tanítványainak figyelmét. A győri bencés — egykor jezsuita — gimnázium hosszú ideig nemcsak Győr, hanem az egész Kisalföld, sőt időnként az Észak-Dunántúl művelődési központja volt. Ezt igazolja a Jánosi Gyula által összeállított történeti áttekintés és a munkaközösség — Cziráki László, Danczi Villebald, Jánosi Gyula, Vidákovich Előd — közreműködésével megrajzolt 15 tanári és 12 tanítványportré. A rövid, tartalmas életrajzok nemcsak tudományos, társadalmi és gyakorlati tevékenységet tárgyalnak, hanem rámutatnak a kiemelt személyek emberi értékeire is. Így pedagógiai művé is lesz az évkönyv, intézetünk haladó múltja megelevenedik mai tanulóink előtt: Rómer Flóris például nem kért kegyelmet, mert lelkiismeretét követte, amikor honvédnak állt; Ferenczy Viktor hosszú tanári élete alatt egyetlen órát sem mulasztott, betegen is megtartotta az utolsót. Karácson Imre a tudomány vértanúja lett: a levéltárban kapott vérmérgezést. Reguly Antal hihetetlen szenvedéseket vállalt, hogy felkutassa a rokon népeket.

Hogy az iskola mennyire nyitott szellemű volt, elég arra utalni, hogy már az induláskor nem katonai beszállásolással, hanem a tudás eszközeivel szolgálta a katolikus megújulás ügyét. A XVII. század második felében Sámbar Mátyás és vándormisszionárius társai nem törődtek a földesurak „cuius regio, illius et religio” jogával, csupán Pázmány Kalauzának érveit használták, vitatkoztak és érveltek. Európai látókörű emberek voltak, a lelkiismereti szabadság gondolata irányította őket. — A XIX. századot

pedig olyan nevek fémjelzik, mint Czuczor Gergely, Jedlik Ányos, Rónay Jácint, Rómer Flóris.

Századunk elején pedig felfigyeltek a gimnázium tanárai a szociális igazságosság kérdésére. Gimnáziumunk tanítványa volt a szociális gondolat leghaladóbb keresztény képviselője, Giesswein Sándor. Ebbe az iskolába járt és itt tanított Radó Polikárp, aki a II. Vatikáni Zsinat teológiai előkészítő munkájában is részt vett, s aki az elsők között ismerte fel, hogy a történelmi sorsforduló után meg kell teremteni az egyház és az állam jó kapcsolatát.

Az 1950-ben kötött megegyezés értelmében működő iskola életéről Bánhegyi Miksa igazgató nyújt beszámolót. A gimnázium növendékei a jövőt építő országunk munkásai lesznek: a papi szolgálatban, az értelmiségi munkában, vagy a legkülönbözőbb feladatkörökben, abban a szellemben, ahogy mindennap a tanítás végén közösen imádkoznak:

„Mennyei Atyánk! Add kegyelmedet,
hogy amit ma megtanultunk,
a Te dicsőségedre,
hazánk, embertársaink és a magunk javára fordíthassuk!

Pannonhalma, 1976. XI. 21.

DR. SZENNAY ANDRÁS
főapát